Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004039

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Цзицзін ..
2. Zijing Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: 0009-0001-8871-0298

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11179

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45, 18.41.45.11, 18.41.09.11

Тема дисертації:

1. Камерно-вокальні цикли українських композиторів: ґенеза явища та виконавські особливості
2. Chamber Vocal Cycles of Ukrainian Composers: Genesis of the Phenomenon and Performance Specificities

Реферат:

1. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення камерно-вокального циклу в контексті жанрово-стильової парадигми творчості українських композиторів XX — початку XXI століття, а також виконавсько-інтерпретаційного підходу, в межах якого цикл постає як цілісний художній феномен, що поєднує авторський задум і його виконавське втілення. Такий підхід дозволяє розглядати цикл як динамічний художній діалог між композиторським текстом, виконавською реалізацією та слухацькою рецепцією, що розгортається у кількох ключових вимірах. По-перше, жанр камерно-вокального циклу в українській музиці потребує цілісного наукового осмислення на сучасному етапі. Попри наявність значного

масиву досліджень, присвячених вокальній творчості М. Лисенка, Б. Лятошинського, В. Сильвестрова, Л. Дичко, Є. Станковича, І. Карабиця та інших композиторів, помітним залишається брак системного аналізу історичної ґенези цього жанру, його типологічних моделей та поетико-музичних стратегій. По-друге, актуальним є вивчення камерно-вокального циклу як своєрідної інтерпретаційної платформи, що поєднує композиторський задум із виконавським втіленням. На відміну від сольного романсу цикл передбачає триваліше розгортання художньої ідеї, що вимагає від виконавців глибокого осмислення композиційної логіки, засобів музичного втілення авторського задуму, а також усвідомлення аспектів партнерської ансамблевої взаємодії. У цьому жанрі виконавці постають як співтворці, які формують художній образ, спираючись на аналітичне прочитання партитури та чуттєво-інтуїтивне занурення в поетико-звукову тканину твору. По-третє, вивчення камерно-вокального циклу потребує комплексного підходу. Синтетична природа цього жанру, що поєднує музику, поезію та виконавське мистецтво, зумовлює потребу в залученні методологічного апарату музикознавства, літературознавства, принципів виконавської педагогіки та теорії інтерпретації. Повноцінне розкриття художньої природи камерного циклу, його естетичних засад, драматургічної логіки та виконавської специфіки можливе саме за такого міждисциплінарного підходу. По-четверте, камерно-вокальний цикл у творчості українських композиторів XX — початку XXI століття виявляє нові вектори стильової трансформації, що відображають діалог національної традиції з різними жанрово-стильовими моделями європейського художнього дискурсу — романтизмом, авангардом, неокласикою та постмодерністськими тенденціями. У межах циклу кристалізуються риси індивідуальної авторської стилістики, виразно окреслюються інтонаційний та програмно-тематичний контекст задуму. Водночас його виконавське втілення засвідчує розширення палітри виражальних засобів, інноваційність композиційного мислення та чуттєву взаємодію з поетичним текстом, що актуалізує подальше осмислення жанру в контексті сучасної виконавської культури. Таким чином, тема дисертації є актуальною з огляду на потребу системного вивчення камерно-вокального циклу як цілісного явища української музичної культури. Її опрацювання дозволяє реконструювати історичну траєкторію становлення жанру, виявити закономірності його трансформації, окреслити виконавські моделі інтерпретації, а також простежити художній діалог композитор–виконавець у просторі камерного мистецтва. Представлене дослідження має як теоретичну, так і практичну цінність, оскільки створює підґрунтя для оновлення виконавських стратегій, репертуарної політики та подальшого розвитку національної камерно-вокальної традиції. Наукова проблема дисертації полягає в необхідності комплексного осмислення камерно-вокального циклу як цілісного мистецького феномену в контексті його історичної ґенези, типологічної варіативності та реалізації у сучасній виконавській практиці. Особливої уваги потребує аспект діалогічної взаємодії між композитором і виконавцем, адже сприйняття циклу як синтетичного композиторсько-виконавського тексту досі не отримало належного наукового висвітлення. Метою дослідження є виявлення ґенези камерно-вокального циклу в українській композиторській творчості та комплексне осмислення його поетико-музичної драматургії, стильових моделей та виконавських інтерпретацій, що дозволить реконструювати етапи становлення жанру, висвітлити його типологічні риси та специфіку інтерпретаційної взаємодії композитора і виконавця в сучасному камерно-вокальному мистецтві. Об'єкт дослідження — українська камерно-вокальна культура як феномен композиторської творчості та виконавської практики у стильових трансформаціях XX — початку XXI століття.

2. Relevance of the study is determined by the need for a comprehensive conceptualization of the chamber vocal cycle within the genre–stylistic paradigm of Ukrainian composers' output of the twentieth and twenty first centuries, as well as within a performance interpretive approach in which the cycle emerges as a coherent artistic phenomenon uniting the author's conception and its performance realization. This approach makes it possible to consider the cycle as a dynamic artistic dialogue among the compositional text, performance practice, and listener reception, unfolding across several key dimensions. First, the genre of the chamber vocal cycle in Ukrainian music requires an integrated scholarly reconsideration at the current stage. Despite a substantial body of research devoted to the vocal works of M. Lysenko, B. Lyatoshynsky, V. Silvestrov, L. Dychko, Ye. Stankovych, I. Karabyts, and other composers, there remains a noticeable lack of systematic analysis of the historical genesis of the genre,

its typological models, and its poetic–musical strategies. Second, it is timely to investigate the chamber vocal cycle as a distinct interpretive platform that joins the composer's conception with its performance embodiment. Unlike the solo romance, the cycle presupposes a more extended unfolding of an artistic idea, which requires from performers a deep comprehension of compositional logic, of the means by which the authorial conception is musically realized, and of the parameters of partnership based ensemble interaction. In this genre, performers appear as co creators who shape the artistic image on the basis of analytical reading of the score and a sensuous–intuitive immersion in the work's poetic–sonic fabric. Third, the study of the chamber vocal cycle calls for a comprehensive approach. The synthetic nature of this genre—combining music, poetry, and performance—necessitates the involvement of the methodological apparatus of musicology and literary studies, together with principles of performance pedagogy and interpretation theory. Only an interdisciplinary approach can fully reveal the artistic nature of the chamber cycle, its aesthetic foundations, dramaturgical logic, and performance specificity. Fourth, the chamber vocal cycle in the work of Ukrainian composers of the twentieth and twenty first centuries displays new vectors of stylistic transformation that reflect a dialogue between national tradition and various genre–stylistic models of European artistic discourse—Romanticism, the avant garde, neoclassicism, and postmodern tendencies. Within the cycle, features of individual authorial style crystallize; the intonational and programmatic–thematic contexts of the conception are sharply delineated. At the same time, the performance realization evidences an expansion of expressive means, innovative compositional thinking, and a finely tuned interaction with poetic text, all of which underscore the need for further comprehension of the genre in the context of contemporary performance culture. Accordingly, the topic of this dissertation is relevant given the need for a systematic study of the chamber vocal cycle as a cohesive phenomenon of Ukrainian musical culture. Addressing it makes it possible to reconstruct the historical trajectory of the genre's formation, to identify the regularities of its transformation, to outline performance models of interpretation, and to trace the artistic dialogue between composer and performer within the domain of chamber art. The study has both theoretical and practical value, as it provides a foundation for renewing performance strategies, repertory policy, and the further development of the national chamber vocal tradition. Research problem. The dissertation addresses the necessity of a comprehensive conceptualization of the chamber vocal cycle as an integral artistic phenomenon, examined in the context of its historical genesis, typological variability, and realization in contemporary performance practice. Particular attention is devoted to the dialogic interaction between composer and performer, since the perception of the cycle as a synthetic composer–performer text has not yet received adequate scholarly coverage. Aim of the study is to identify the genesis of the chamber vocal cycle in Ukrainian compositional practice and to provide a comprehensive understanding of its poetic–musical dramaturgy, stylistic models, and performance interpretations. This will make it possible to reconstruct the stages of the genre's formation, to elucidate its typological features, and to specify the interpretive interaction between composer and performer in contemporary chamber vocal art. Object of the study: Ukrainian chamber vocal culture as a phenomenon of compositional creativity and performance practice amid the stylistic transformations of the twentieth and twenty first centuries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Цзицзін. Камерно-вокальні твори Богдани Фільц пізнього етапу: художній задум і виконавське втілення // Сучасне мистецтво. 2022. Вип. 18 (18). С. 285–293.

- Чжан Цзицзін. Художньо-виражальний простір камерно-вокальної творчості Богдани Фільц // Художня культура. Актуальні проблеми. 2022. Вип. 18(2). С. 131–135.
- Чжан Цзицзін. Український камерно-вокальний цикл 1920-х: жанро-востильові трансформації та виконавське втілення (на прикладі «Трьох романсів на вірші старовинних китайських поетів» Бориса Лятошинського) // Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 90. Т. 2. С. 159–165.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дружга Ірина Сергіївна
2. Iryna S. Druzhha

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василенко Ольга Валентинівна
2. Olga V. Vasylenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-4431-8515

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія музики імені Р.М. Глієра

Код за ЄДРПОУ: 02214923

Місцезнаходження: вул. Л. Толстого, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Ігор Борисович
2. Ihor B. Savchyk

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-6882-3404

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: GNM-7282-2022; https://scholar.google.com/citations?user=KN8bAwkAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Путятицька Ольга Вікторівна
2. Olha V. Putiatytska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-9897-705X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волосатих Ольга Юріївна
2. Olha Y. Volosatykh

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-3713-4187

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Копиця Маріанна Давидівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Копиця Маріанна Давидівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Волосатих Ольга Юріївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна